

Els projectes de digitalització al Directori i Recol·lector de Recursos Digitals (ROAI)

Pedro Rueda Ramírez

<pedrorueda@ub.edu>

El Ministeri de Cultura (amb la col·laboració de les comunitats autònomes) ha posat en marxa el *Directori i Recol·lector de Recursos Digitals* (ROAI), <http://roai.mcu.es>. El *Directori* (DR) recull informació de les col·leccions digitals (195 projectes i iniciatives de digitalització) existents a Espanya. El *Recol·lector de Recursos Digitals* (RD) parteix de la iniciativa Open Archives i reuneix la informació dels registres de documents digitals (29.814 títols) disponibles en lliure accés de les col·leccions del *Directori*. El *Recol·lector* actua com un agregador de continguts, de manera similar a altres iniciatives de recopilació de metadades i enllaços web als documents digitals. Els objectes digitals es troben emmagatzemats en cadascun dels seus dipòsits institucionals i ROAI es presenta com una eina que reuneix informació mitjançant les seves dues bases de dades (*Directori i Recol·lector*).

ROAI actua en aquestes dues línies: el *Directori* recopila informació sobre els projectes en una breu fitxa i el *Recol·lector* va agregant les noves fitxes descriptives de cadascun dels objectes digitals. ROAI ofereix alguns avantatges al reunir milers de fitxes disperses en desenes de projectes, encara que queden fora altres iniciatives (ja sigui perquè no estan incloses de moment o perquè no compleixen els requisits tècnics). Tot plegat deixa al marge alguns projectes; com exemple, el cas puntual dels onze llibres digitalitzats per l'Asociación Cultural Ubetense *Alfredo Cazabán Laguna* (<http://www.vbeda.com/biblio/fac>).

El *Directori* dona les dades bàsiques dels dipòsits digitals espanyols amb la possibilitat d'una recerca general, pel nom del projecte i de la institució, a més d'un llistat ordenat alfabèticament. La fitxa de cada un ofereix una descripció del

projecte, la informació sobre els estàndards utilitzats, la data de creació i l'adreça electrònica. Les dades permeten una panoràmica sobre l'estat dels dipòsits digitals. Aquests dipòsits comencen a tenir una notable visibilitat internacional. D'acord amb les últimes dades de juliol de 2008 de Cybermetrics Lab (<http://repositories.webometrics.info>), en el rànquing dels 300 millors dipòsits del món apareix *Dialnet* en la posició 43 i la 56 correspon al *Dipòsit de la Recerca de Catalunya*.

El *Recol·lector* permet recerques generals i en els camps de Títol, Autor, Tema i Descripció, a més de recerques combinades entre aquests camps a Recerca avançada. A més, ofereix un llistat alfabètic de títols i autors (amb algunes sorpreses com trobar els autors ordenats per la inicial del seu nom, com succeeix amb els de RACO). La recerca es llança en la totalitat dels registres, no permet delimitar les col·leccions en les quals desitgem buscar per zona geogràfica, o per procedència de la institució o entitats responsables, etc. Els resultats són interessants, però al no facilitar mitjans per discriminar, per exemple, entre monografies, articles o tesis, els resultats de les recerques no sempre són les esperades i generen soroll. Malgrat aquests problemes, és una eina imprescindible, que ofereix un potencial enorme i facilita l'accés als materials, i ofereix visibilitat a projectes molt diversos. Una eina que hauria d'evitar la digitalització de duplicats, orientar les polítiques de digitalització i contribuir a un major ús dels estàndards que, segons molts dels projectes, apunten a Open Archives Initiative amb la finalitat d'oferir aquests materials en accés obert.